

การวิเคราะห์งาน

อุบล จ๋วงพานิช

พยาบาลเชี่ยวชาญ

รองหัวหน้าพยาบาลฝ่ายพัฒนาบริการสู่ความเป็นเลิศ

jubol@kku.ac.th

การวิเคราะห์งาน

ผลงานที่แสดงการแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่อง
อย่างมีระบบ มีการศึกษาในแต่ละองค์ประกอบและ
ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้
ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานของ
หน่วยงานหรือสถาบันอุดมศึกษา

ข้อเรื่อง

- ทำวิเคราะห์ทั้งงานฯ อะไรได้บ้าง
- วิเคราะห์การดูแลผู้ป่วย โรค/ ระบบ
- สอดคล้องกับการทำคู่มือฯ เพื่อจะได้ค้นคว้าเรื่องเดียวกัน
- ข้อเรื่องจะต้องกะทัดรัด ชัดเจน ไม่คลุมเครือ
- เป็นเรื่องที่เรามีความชำนาญในการดูแล

การพัฒนากระบวนการพยาบาลสู่ความเป็นเลิศ

(แนวคิดทางการพยาบาล)

โรค/กลุ่มโรค

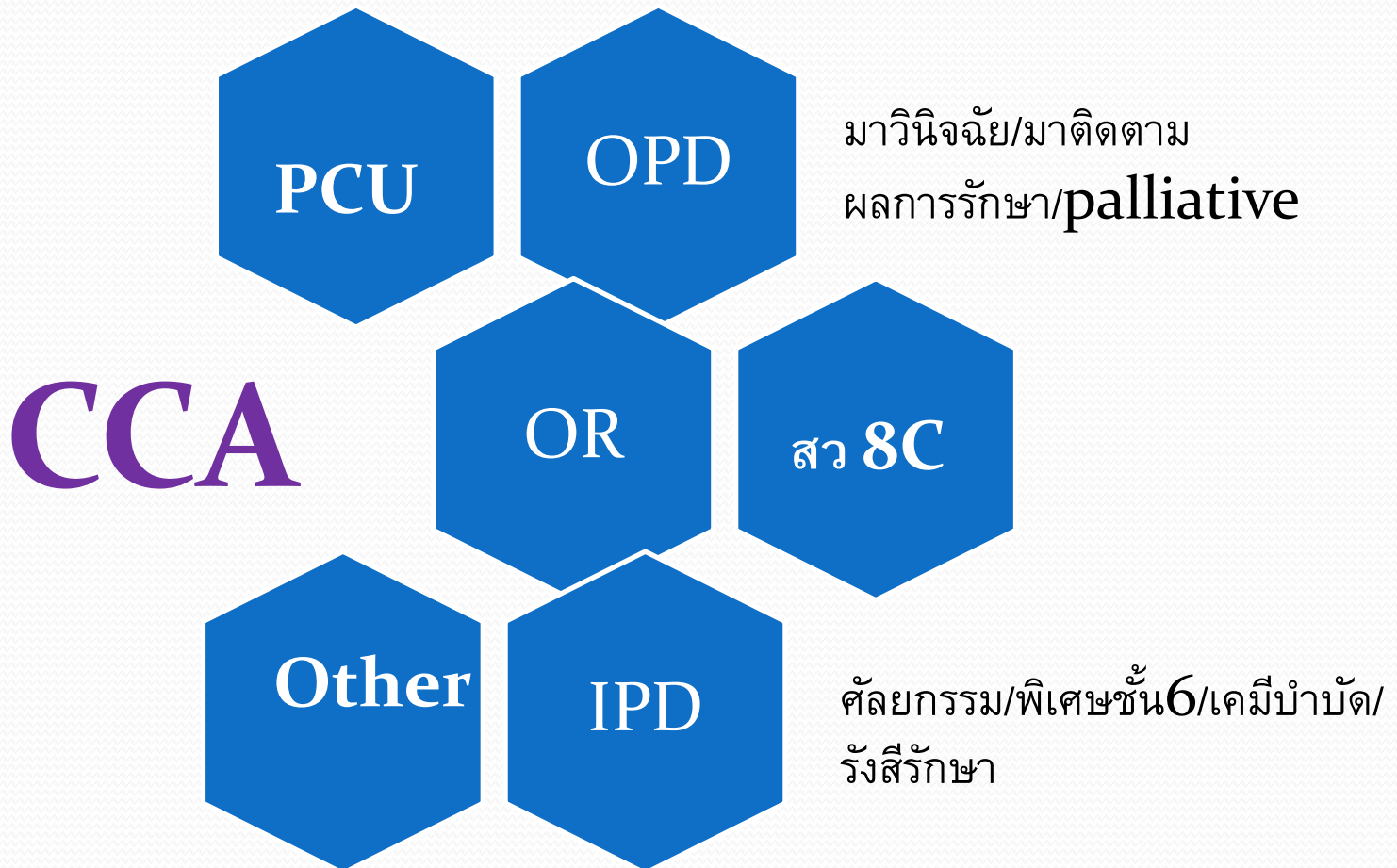
1. DM
2. Stroke
3. Heart
4. CA Breast
5. Cleft Lip
6. colorectal cancer
7. Liver
8. Kidney
9. CHCA
10. HI
11. HT
12. EYE

ระบบ

- Aging
- Palliative
- Pain
- Endoscope
- Radio Intervention

— Excellence Center ร.พ ศรีนครินทร์

Flow การให้บริการ

หลักในการหาหัวข้อมาทำวิเคราะห์ฯ

- หัวหน้าหอผู้ป่วย มอบหมาย จาก 5-10 โรคแรก
- คุณสถิติจำนวนผู้ป่วย
- ประเด็นปัญหา/ความเสี่ยงและกลุ่มอาการที่พบ
- ดูจาก **Care-Map** การบริการผู้ป่วยแต่ละโรค

แล้ว เราจะทำอะไรดี

ชื่อเรื่อง

ตัวอย่าง โรคมะเร็งท่อน้ำดี ที่ OPD

- วิเคราะห์งานเรื่อง
- ผลการให้ข้อมูลผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี ที่ห้องตรวจผู้ป่วยนอก
- ผลของโปรแกรมการเตรียมความพร้อมก่อนผ่าตัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี ที่ห้องตรวจผู้ป่วยนอก
- ผลการนำแนวปฏิบัติการเตรียมความพร้อมก่อนผ่าตัดสำหรับผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี ที่ห้องตรวจผู้ป่วยนอก
- ผลการให้คำปรึกษาในผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดี ที่ห้องตรวจผู้ป่วยนอก

ชื่อเรื่อง

ตัวอย่าง โรคมะเร็งท่อน้ำดีที่ได้รับการผ่าตัด

- วิเคราะห์งานเรื่อง
- ผลการเตรียมความพร้อมโดยให้ข้อมูลผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีที่ได้รับการผ่าตัด
- ผลการจัดการความปวดในผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีที่ได้รับการผ่าตัด

ชื่อเรื่อง

ตัวอย่าง โรคมะเร็งท่อน้ำดีที่ให้ยาเคมีบำบัด

- ผลการให้ข้อมูลเตรียมความพร้อมเพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีที่ได้รับยาเคมีบำบัด
- ศึกษาการใช้โปรแกรมวางแผนจำหน่ายต่อความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีที่ได้รับยาเคมีบำบัด
- ศึกษาการนำแนวปฏิบัติการเสริมพลังอำนาจมาใช้เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตในผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีที่ได้รับยาเคมีบำบัด
- ผลการให้คำปรึกษาเพื่อตอบสนองด้านจิตวิญญาณในผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีระยะสุดท้าย
- ผลลัพธ์การดูแลผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีที่ได้รับยาเคมีบำบัด
- ผลลัพธ์การดูแลด้านจิตวิญญาณผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีระยะสุดท้าย

ตัวอย่างการประเมินผลประเด็นปัญหาในคลินิกและ/หรือ โปรแกรม

- การประเมินผลการจัดการความปวดในผู้ป่วยมะเร็ง ในหอผู้ป่วย....
- การประเมินผลการจัดการความปวดเฉียบพลัน ในหอผู้ป่วย.....
- ภาวะน้ำลายแห้ง วิธีการจัดการในผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอภายหลังได้รับรังสีรักษา
- ภาวะโภชนาการของผู้ป่วย....ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย.....
- การคัดกรองภาวะทุพโภชนาการของผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย.....
- การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะในผู้ป่วย.....
- การติดเชื้อ....ในผู้ป่วยที่ใส่ท่อช่วยหายใจ
- การป้องกันและการจัดการภาวะสับสนเฉียบพลันในผู้ป่วย.....

ตัวอย่างการประเมินผลประเด็นปัญหาในคลินิก และ/หรือโปรแกรม

- การเกิดแผลกดทับในผู้ป่วย.....
- การป้องกันพลัดตกหกล้มในผู้ผู้ป่วยสูงอายุ ในหอผู้ป่วย.....
- ความสำเร็จในการหย่าเครื่องช่วยหายใจ
- อุบัติการณ์ การพลัดตกหกล้มในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด
- อุบัติการณ์ การเกิดแผลกดทับในผู้ป่วย.....

ตัวอย่างการประเมินผลลัพธ์ในการปรับปรุง

คุณภาพงาน

- ผลลัพธ์การดูแลผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดและกลับบ้านในวันเดียวกัน
- ผลลัพธ์การดูแลภาวะเยื่อช่องปากอักเสบจากรังสีรักษาในผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอ
- ผลลัพธ์การดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย....
- ผลลัพธ์การดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัดสมองในห้องพักฟื้น
- ผลลัพธ์การดูแลผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเต้านมในห้องผ่าตัด
- ผลลัพธ์การดูแลผู้ป่วยผ่าตัดเต้านมในห้องผ่าตัด
- ผลลัพธ์การช่วยฟื้นคืนชีพผู้ป่วย ในหอผู้ป่วยอายุรกรรม 4 ก
- ผลลัพธ์การดูแลเพื่อส่งเสริมความสำเร็จในการหย่าเครื่องช่วยหายใจ
- ผลลัพธ์การให้ข้อมูลเรื่อง การใช้ยาแวนิวาโรนในผู้ป่วย.....
- ผลลัพธ์การดูแลเด็กที่มีสายสวนหลอดเลือดดำส่วนกลาง

ตัวอย่าง การนำหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้ในการ เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติ

- ศึกษาการกวดจุดเพื่อป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้อาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด
- ศึกษาการป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้อาเจียนโดยการกวดจุดด้วยตัวเองและใช้สายรัดข้อมือในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด
- ศึกษา**การนำแนวปฏิบัติ**การป้องกันช่องปากอักเสบในผู้ป่วย.....
- ศึกษา**การนำแนวปฏิบัติ**การพยาบาล**มาใช้เพื่อ**ป้องกันลิ้มเลือดอุดตันปลายเข็มชนิดยาชนิดลึคในผู้ป่วย....
- ศึกษา**การนำแนวปฏิบัติ**การพยาบาล**มาใช้เพื่อ**ลดอุบัติการณ์การเกิดหลอดเลือดดำส่วนปลายอักเสบในผู้ป่วยที่ได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำส่วนปลาย
- ศึกษา**การนำแนวปฏิบัติ**มา**ใช้**ในการดูแลทารกแรกเกิดเพื่อป้องกันภาวะอุณหภูมิกายต่ำในทารกคลอดครบกำหนด ในห้องคลอดโรงพยาบาล....
- ศึกษา**การนำแนวปฏิบัติ**การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด....ในห้องผ่าตัด
- ศึกษา**การนำแนวปฏิบัติ**การพยาบาล**เพื่อ**ส่งเสริมความสำเร็จในการหย่าเครื่องช่วยหายใจ

ตัวอย่างประเมินผลโครงการที่เน้นการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติและการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติ

- ศึกษาการดื่มน้ำขิงสดในการลดอาการคลื่นไส้อาเจียน
- ศึกษาการใช้โปรแกรมวางแผนจำหน่ายต่อความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองในผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่ที่ได้รับยาเคมีบำบัด
- ศึกษาผลของโปรแกรมการบริหารแขนและไหล่ต่อความสามารถในการบริหารและภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดเต้านม
- ศึกษาประสิทธิผลการส่งเสริมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง
- ศึกษาการนำสุคนธ์บำบัดมาใช้เพื่อลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด
- ศึกษาการให้ข้อมูลเตรียมความพร้อมต่อความปวดและวิตกกังวลในผู้ป่วยผ่าตัด...

ตัวอย่างประเมินผลโครงการที่เน้นการเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติและการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติ

- ศึกษาภาวะฉุกเฉินหภูมิภายต่ำในทารกคลอดก่อนกำหนดใน 24 ชั่วโมงแรก
- ศึกษาการควบคุมน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานภายหลังการให้ข้อมูลเรื่อง การจัดการเบาหวานด้วยตนเองแบบกลุ่ม
- ศึกษาการกักตัวด้วยน้ำอุ่นต่อการลดความเจ็บปวดของผู้ป่วยหลังถอดท่อหลอดลม
- ศึกษาการให้ข้อมูลเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยผ่าตัด....ในห้องผ่าตัดโรงพยาบาลศรีนครินทร์
- ศึกษาการสอนการอาบน้ำทารกแบบมีปฏิสัมพันธ์ต่อความสามารถเรียนรู้พฤติกรรมทารกของมารดาครรภ์แรก

การจัดรูปเล่ม

- ส่วนที่ 1
- ปกนอก ใช้กระดาษสี วางตราสัญลักษณ์คณะแพทยศาสตร์ไว้บนสุด ขนาดตัวอักษรปกหน้า ชื่อเรื่องให้มีขนาด 22 พอยต์ ชื่อผู้เขียน 20 พอยต์ และ ชื่อหน่วยงานที่สังกัดขนาด 18 พอยต์
- ปกใน ใช้กระดาษอ่อนสีขาว ข้อความเหมือนปกนอก
- คำรับรองของการนำคู่มือมาใช้ในการปฏิบัติงาน คำนำ สารบัญ สารบัญตาราง สารบัญภาพ สารบัญแผนผังการปฏิบัติงาน/สารบัญแผนภูมิ

การจัดรูปเล่ม

- ส่วนที่ 2 แบ่งเป็น 5 บท ตัวอย่างเช่น
- บทที่ 1 บทนำ
- บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิเคราะห์งาน
- บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์งานและการอภิปรายผล
- บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ
- เอกสารอ้างอิง/หรือ บรรณานุกรม

บทที่ 1 บทนำ

- 1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิเคราะห์งาน อธิบายถึง สถิติของกลุ่มผู้ป่วย หรือ อุบัติการณ์ในการเกิดประเด็นปัญหา ประสพการณ์ในการพบประเด็นปัญหา ต้องชี้ให้เห็นช่องว่างของความรู้ (**gap of knowledge**) ให้ชัดเจนและตรงประเด็น ทำไมจึงเลือกศึกษาเรื่องนี้ พยาบาลจะต้องมีวิธีการพยาบาลอย่างไร จึงจะแก้ไขปัญหาได้ และการวิเคราะห์งานฯนี้เป็นประโยชน์อย่างไร
- 2.วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์งาน เป็นการเขียนให้ผู้อ่านเข้าใจ วัตถุประสงค์ในการเขียน

บทที่ 1 (ต่อ)

- 3.ขอบเขตของการวิเคราะห์งาน อธิบายถึงการจัดทำการวิเคราะห์งาน ครอบคลุมถึงขั้นตอนในการทำงานอย่างไร ใช้กับใคร หน่วยงานใด ที่ไหน เมื่อไหร่
- 4.คำจำกัดความที่ใช้ในการวิเคราะห์งาน ควรอธิบายความหมายของ ตัวแปรที่ใช้
- 5.กรอบแนวคิดในการศึกษา เป็นกรอบที่นำมาใช้ เช่น ทฤษฎีความ ปวด ทฤษฎีของโดนาบิดิเยน (**Donabedian's**) ทฤษฎีระบบ ทฤษฎีการนำหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้ หรือแนวคิด **Plan Do Check Act** ทฤษฎีการดูแลตนเอง เป็นต้น
- 6.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ อธิบายถึงประโยชน์ที่จะนำไปใช้หลังจาก งานนี้ทำสำเร็จ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- เป็นการเขียนให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขตของแนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนองค์ความรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- การเลือกผลงานที่จะนำมาอ้างอิงควรเลือกใช้บทความหรือรายงานวิจัยจากวารสารที่ทันสมัย ไม่เกิน 5 ปี ย้อนหลัง
- หากเป็นกรอบแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์งานยังไม่มีใครพัฒนาใหม่ สามารถนำมาอ้างอิงได้ เช่น ทฤษฎีความปวดของแมคคาฟเฟอรี (McCaffery) ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเรม กรอบแนวคิดของ Donabain, s Framework เป็นต้น

ตัวอย่างการเขียนบทที่ 2

ตัวอย่างการวิเคราะห์งาน เรื่อง ศึกษาการกวดจุดเพื่อป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้อาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด

การวิเคราะห์งานครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้อาเจียนโดยการกวดจุดในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าจากตำรา เอกสาร บทความวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดขอบเขตการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

โรคมะเร็งและการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด

อาการคลื่นไส้ อาเจียนและการป้องกันการเกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียนจากยาเคมีบำบัด

การกวดจุดเพื่อลดคลื่นไส้ อาเจียนจากยาเคมีบำบัด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิเคราะห์งาน

วิธีการดำเนินการวิเคราะห์งาน ประกอบด้วย

- ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์งาน
- ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์งาน
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์งานและการอภิปรายผล

เนื้อหาในบทนี้ ประกอบด้วย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีข้อมูลทั่วไปอธิบายเนื้อหาและมีตารางประกอบ
2. การอภิปรายผลของการวิเคราะห์งาน

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิเคราะห์ จะครอบคลุม

- วัตถุประสงค์
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือ
- วิธีดำเนินการ ผลการวิเคราะห์งาน และ ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่าง
รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การจัดรูปเล่ม

- ส่วนที่ 3 ภาคผนวก
- ภาคผนวก ก
- ภาคผนวก ข

การตั้งหน้าค่ากระดาษ

- เว้นขอบกระดาษด้านบน จากหัวกระดาษ **3.75** เซนติเมตร หรือ **1.5** นิ้ว
- ยกเว้นหน้าที่ขึ้นบทใหม่ของแต่ละบท ให้เว้น **5** เซนติเมตร หรือ **2** นิ้ว
- ขอบด้านซ้าย **3.75** เซนติเมตร หรือ **1.5** นิ้ว
- ขอบขวาห่าง **2.5** เซนติเมตรหรือ **1.0** นิ้ว
- ขอบล่างห่าง **2.5** เซนติเมตร**1.0** นิ้ว

การกำหนดระยะระหว่างบรรทัด

- การเว้นระยะระหว่างข้อบทกับหัวข้อแรก เว้น 2 บรรทัด
- การเว้นระยะระหว่างหัวข้อแรกและหัวข้อต่อไป เว้น 1 บรรทัด
- การย่อหน้า ให้เว้นระยะห่างจากขอบซ้าย 6 เคาะ และเริ่มพิมพ์ในตัวเคาะที่ 7

การพิมพ์

- การพิมพ์ภาษาไทย ให้ใช้ตัวพิมพ์ **Angsana new** หรือ ถ้าใช้อักษรอื่นก็ให้ใช้ตลอดทั้งเล่ม
- ใช้ขนาดตัวอักษร **18** พอยต์ตัวหนา (**Bold**) สำหรับหัวข้อสำคัญ
ใช้ขนาดตัวอักษร **16** พอยต์ ตัวหนา (**Bold**) สำหรับหัวข้อย่อย ใช้ตัวอักษร **16** พอยต์ อักษรธรรมดา ตลอดทั้งเล่ม
- ภาษาไทยไม่ใช่ จุลภาค (,) คั่นระหว่างคำ คำในวงเล็บ ให้พิมพ์ชิดวงเล็บเปิดและวงเล็บปิด เช่น (ภาพ)

การขึ้นหน้าใหม่

- การพิมพ์ถึงบรรทัดสุดท้าย ตามปกติเว้นขอบล่างประมาณ 1 นิ้ว และจะต้องขึ้นหน้าใหม่ แต่มีข้อความเหลืออีกบรรทัดเดียว ก็ย่อหน้าเดิม ให้พิมพ์ต่อไป หน้าเดิมจนจบย่อหน้านั้น จึงย่อหน้าใหม่ในหน้าต่อไป
- ถ้าต้องย่อหน้าใหม่ แต่มีเนื้อที่เหลือพิมพ์ได้อีกบรรทัดเดียวในหน้านั้น ให้ยกย่อหน้านั้นไปตั้งต้นพิมพ์ในหน้าต่อไป

การลำดับหน้าและการพิมพ์เลขหน้า

- ในส่วนนำทั้งหมด การลำดับหน้า ให้ใช้ตัวอักษรเรียงตามพยัญชนะภาษาไทย (ก, ข, ค, ง,....)
- การนับหน้าในส่วนนำ ให้เริ่มนับตั้งแต่ตั้งแต่มบทที่ 1 บทนำ หน้าแรกของบทนำ ไม่ต้องใช้เลขกำกับแต่ให้นับหน้ารวมไปด้วย
- ส่วนเนื้อความ และ ส่วนอ้างอิง ให้ลำดับหน้าโดยพิมพ์หมายเลข 2, 3 ,4 ฯลฯ ต่อเนื่องกันตลอดทุกหน้าจนจบเล่ม
- ยกเว้น หน้าแรกของบทที่ ทุกบท หน้าแรกของรายการอ้างอิงและ
- หน้าแรกของภาคผนวก ไม่ต้องพิมพ์เลขหน้ากำกับ แต่ให้นับจำนวนหน้าด้วย
- การพิมพ์เลขหน้า ให้พิมพ์จากริมกระดาษส่วนบน 0.5 นิ้ว และให้อยู่ขอบขวามือห่างจากริมกระดาษขวามือ 1 นิ้ว

การพิมพ์บท

- เมื่อขึ้นบทใหม่ ต้องขึ้นหน้าใหม่ทุกครั้ง ห่างจากขอบบนสุด 2 นิ้ว
- พิมพ์ชื่อบทไว้กลางหน้ากระดาษในบรรทัดต่อมา
- ถ้าชื่อบทยาวเกิน 1 บรรทัด ให้แบ่งออกตามความเหมาะสม โดยเรียงให้บรรทัดรูปสามเหลี่ยมกลับหัว
- ตัวพิมพ์ในแต่ละบท ให้ใช้ฟอนต์ 18 พ้อยท์ ตัวหนา

การพิมพ์หัวข้อในบท

- การแบ่งหัวข้อในบท แบ่งเป็น
- หัวข้อใหญ่ (Main heading) พิมพ์ชิดริมด้านซ้าย
- หัวข้อย่อย (Sub heading) พิมพ์โดยย่อหน้า ให้เว้นระยะห่างจากขอบซ้าย 6 เคาะ และเริ่มพิมพ์ในตัวเคาะที่ 7
- ไม่ควรแบ่งหัวข้อย่อยมากกว่า 4 ตัว เช่น 1.1.1.1 ถ้าเกิน 4 ตัว
- ควรใช้ตัวอักษรหรือใช้เครื่องหมายวงเล็บกำกับ เช่น (ก) หรือ (1) หรือ 1)
- ควรใช้แบบเดียวกันทุกบทตลอดทั้งเล่ม ไม่ควรใช้สัญลักษณ์ เช่น -

การเว้นระยะการพิมพ์หลังเครื่องหมายวรรคตอน

หลังเครื่องหมาย

- มหัพภาค (.) เว้น 2 ระยะ
- จุลภาค (,) เว้น 1 ระยะ
- อัฒภาค (;) เว้น 1 ระยะ
- ทวิภาค (:) เว้น 1 ระยะ

การจัดตำแหน่งข้อความในหน้ากระดาษ

- ไม่ควรให้มีการตัดคำในแต่ละบรรทัด เช่น
- คำว่า ยาเคมีบำบัด วัฒนธรรม จะต้องพิมพ์ในบรรทัดเดียวกัน
- ห้ามตัดคำเป็น
 - ยาเคมี – บำบัด
 - วัฒน- ธรรม
 - ข้อ- ความ

การพิมพ์ภาษาต่างประเทศ

- ภาษาต่างประเทศที่มีคำในภาษาไทยแล้ว ให้พิมพ์เป็นภาษาไทย เช่น คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี สารสนเทศ
- กรณีคำภาษาต่างประเทศที่ยังไม่มีคำภาษาไทย ควรเขียนเป็นภาษาไทยทับศัพท์ เช่น เว็บไซต์ (Web site) ให้วงเล็บภาษาต่างประเทศ ครั้งแรก ครั้งต่อไปไม่ต้องวงเล็บอีก

การพิมพ์ภาษาต่างประเทศ

มีวิธีพิมพ์ 3 แบบ

- ให้พิมพ์ตัวอักษรเล็กทั้งหมด เช่น เว็บไซต์ (**web site**) ยกเว้นชื่อเฉพาะและ หัวข้อใหญ่ภาษาอังกฤษ
- ให้พิมพ์อักษรแรกของคำแรก ด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ ให้พิมพ์ตัวใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรกของคำแรก เช่น เว็บไซต์ (**Web site**)
- พิมพ์อักษรตัวแรกของทุกคำด้วยตัวใหญ่ เช่น เว็บไซต์ (**Web Site**) การพิมพ์แบบนี้ ควรใช้อักษรให้เป็นรูปแบบเดียวกันตลอดทั้งเล่ม

ตาราง กราฟ แผนภูมิ และภาพประกอบต่างๆ

- ต้องมีหมายเลขประจำและเรียงลำดับตลอดทั้งเล่ม
- กรณีตารางยาวมากไม่สามารถให้จบในหน้าเดียว ให้พิมพ์ส่วนที่เหลือในหน้าถัดไป
- แต่ต้องพิมพ์ลำดับที่ ชื่อตาราง และข้อความในตารางและพิมพ์คำในวงเล็บ (ต่อ)

การทำบรรณานุกรมหรือเอกสารอ้างอิง

- การอ้างอิงในเนื้อเรื่อง เพื่อให้ทราบว่าข้อความนั้นมาจากที่ใด
- ถ้าแบบ **APA** โดยระบุชื่อผู้แต่งและปีที่พิมพ์เอกสาร ไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังข้อความก็ได้
- การอ้างอิงท้ายเล่ม อาจรวบรวมเป็นบรรณานุกรม หมายถึง การนำเอกสารอื่นที่ไม่ได้อ้างในเนื้อเรื่องมาไว้ท้ายเล่ม

ภาคผนวก

- ภาคผนวก คือข้อความที่ไม่สามารถบรรจุอยู่ในส่วนของเนื้อหา เป็นส่วนเสริมให้เกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นข้อมูลที่ใช้ในการเขียนคู่มือแต่ไม่ได้อ้างอิงโดยตรง
- หน้าแรกของภาคผนวกให้ขึ้นหน้าใหม่มีคำว่า ภาคผนวก อยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ ไม่ต้องพิมพ์เลขหน้า แต่นับหน้า
- ในกรณีที่มีหลาย ภาคผนวกให้พิมพ์เรียงลำดับเป็น
- ภาคผนวก ก ภาคผนวก ข ภาคผนวก ค ต่อเนื่องกันไปจนหมด
- แต่ละภาคผนวกให้ขึ้นหน้าใหม่และพิมพ์เลขหน้าทุกหน้า

การอ้างอิงผลงานของผู้อื่น

- การอ้างอิงผลงานของผู้อื่น เป็นการนำข้อมูลความรู้ หรือ ความคิดของผู้อื่นมาใช้ในงานเขียนของเรา ต้องอ้างอิงเพื่อเป็นการให้เครดิตแก่เจ้าของข้อมูล
- ถ้าคัดลอกมาทั้งประโยค ให้ใส่เครื่องหมาย “.....”
- ถ้านำข้อความมาเขียนใหม่ด้วยภาษาหรือสำนวนของผู้เขียนแต่ใจความเหมือนเดิม หรือ
- นำข้อความของผู้อื่นมาย่อหรือสรุปแต่ใจความเหมือนเดิม ให้ระบุแหล่งที่มา

ทักษะในการเขียนผลงานวิชาการทุกประเภท

- ทักษะในการเขียนผลงานวิชาการทุกประเภท ต้องหลีกเลี่ยงการคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นผลงานของตน การคัดลอก การตัดข้อความมาใช้ในงานเขียนของตนเองโดยไม่อ้างอิง เรียกว่า การขโมยงานเขียน (**plagiarism**) ถือว่าเป็นการผิดกฎหมายและจรรยาบรรณทางวิชาการ

ทักษะในการเขียนผลงานวิชาการทุกประเภท

การคัดลอก หมายถึง

- การนำข้อความมา 1-3 บรรทัด หรือคัดลอกมา 2 ย่อหน้า หรือคัดลอกมา 3-4 ประโยค หรือ
- นำข้อความมาเขียนใหม่ด้วยภาษาหรือสำนวนของผู้เขียนแต่ใจความเหมือนเดิม
- หรือนำข้อความของผู้อื่นมาย่อหรือสรุปแต่ใจความเหมือนเดิม

ทักษะในการเขียนย่อหน้า

- เป็นการบรรจุความคิดสำคัญหรือใจความสำคัญเพียงความคิดหรือใจความเดียว